

stemmelser om den økonomiske hjælp, der kan ydes, kapitel 4 indeholder regler om modtagelse af løbende reintegrationsbistand, kapitel 5 vedrører ansættelse ved projekter, mens kapitel 6, 7 og 8 vedrører henholdsvis klager over afgørelser, finansiering og ikrafttrædelsesbestemmelser m.v.

3.1. Personkreds m.v.

Ved repatriering forstås normalt udlændinges frivillige tilbagevenden til hjemlandet eller det tidligere opholdsland med henblik på varigt ophold. Lovforslagets definition i § 2 af begrebet er i overensstemmelse hermed. Det er herved understreget, at repatriering skal finde sted på frivilligt grundlag og med det formål at tage varigt ophold i hjemlandet eller det tidligere opholdsland.

Når et menneske flygter fra sit hjemland på grund af forfølgelse, har han eller hun ret til beskyttelse i et andet land. Dette følger blandt andet af Flygtningekonventionen af 28. juli 1951.

Formålet med denne internationale beskyttelse er ikke, at flygtningen skal forblive flygtning for altid. Formålet er derimod at sikre den pågældendes fornyede medlemskab af et samfund og genoprettelsen af den nationale beskyttelse, enten i hjemlandet eller via integration andetsteds.

FN's Generalforsamling vedtog ved resolution 428 af 14. december 1950 statuten for FN's Flygtningehøjkommissariat (UNHCR). Generalforsamlingen opfordrede i den forbindelse alle stater til at samarbejde med Højkommissæren i udøvelsen af dennes funktioner, herunder ved at assistere Højkommissæren i tiltag for at fremme frivillig repatriering af flygtninge.

UNHCR's eksekutivkomité har ved to konklusioner om frivillig repatriering af henholdsvis 1980 (nr. 18, XXXI) og 1985 (nr. 40, XXXVI) understreget, at frivillig repatriering i almindelighed er den bedste løsning på flygtningeproblemer. Det fremgår af disse konklusioner, som er udtryk for internationale retningslinier, at staterne bør arbejde for at lette adgangen til at repatriere i sikkerhed og værdighed. UNHCR har endvidere flere gange understreget, at frivillig repatriering skal sikres i et samarbejde mellem hjemlandet, værtslandet, UNHCR og relevante frivillige organisationer.

I lovforslaget er betegnelsen »hjemland eller tidligere opholdsland« anvendt. Dette skyldes, at en tilbagevenden ikke i alle tilfælde behøver at ske til det land, hvor den pågældende er født, eller hvortil vedkommende har statsborgerskabsmæssig tilknytning.

Hvis en person forud for indrejsen i Danmark har haft bopæl i et andet land, vil vedkommende kunne

modtage repatrieringshjælp med henblik på tilbagevenden til dette land. Statsløse, der ikke har noget hjemland at vende tilbage til, vil ligeledes være omfattet af ordningen ved tilbagevenden til det land, hvor vedkommende tidligere har boet.

Der vil efter lovforslaget kunne ydes hjælp til repatriering til den samme personkreds som efter de gældende regler, det vil sige til flygtninge m.v., familiesammenførte til flygtninge m.v. og til andre familiesammenførte udlændinge. I forhold til de gældende regler er der således alene foretaget enkelte præciseringer af den omfattede personkreds. Således er personer med opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9, stk. 2, nr. 3, på grund af væsentlige beskæftigelsesmæssige eller erhvervmæssige hensyn, ikke omfattet af personkredsen. En udlænding, der ikke er omfattet af lovens personkreds, kan dog ansøge indenrigsministeren om at blive anset for omfattet af loven. Herved sikres det, at alle relevante indvandrergupper kan tilbydes hjælp til repatriering efter loven, hvis der er behov herfor. Forslagets § 3 er desuden formuleret således, at der anvendes samme terminologi som i lov om integration af udlændinge i Danmark.

Lovforslaget gælder ikke for udlændinge, der er statsborgere i et andet nordisk land, statsborgere i et EU-land, eller statsborgere i et land, der er omfattet af aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejde. Forslaget gælder endvidere ikke for udlændinge, der er omfattet af Det Europæiske Fællesskabs regler om visumfritagelse og om ophævelse af indrejse- og opholdsbegrænsninger i forbindelse med arbejdskraftens frie bevægelighed, etablering og udveksling af tjenesteydelser m.v.

Danske statsborgere kan ikke modtage hjælp efter lovens bestemmelser. Dette gælder, uanset om de pågældende personer inden erhvervelse af dansk statsborgerskab har tilhørt den personkreds, der er omfattet af ordningen. Danske statsborgere kan i stedet søge hjælp til flytning efter lov om aktiv socialpolitik § 85.

I lov om midlertidig opholdstilladelse til visse personer fra det tidligere Jugoslavien m.v. er der fastsat særlige bestemmelser om hjælp til tilbagevenden for personer, der er meddelt midlertidig opholdstilladelse efter denne lov. Der foreslås ingen ændringer i denne ordning.

3.2. Rådgivning om repatriering

Hvis repatrieringen skal lykkes, er det nødvendigt, at den forberedes grundigt. Denne forberedelse må omfatte indhentelse af oplysninger om økonomiske, sociale, sikkerhedsmæssige og politiske forhold i opholdslandet og om lokale hjælpeprogrammer for